

קיבוץ גלויות זהו טעם קיומה של מדינת ישראל... זהו פשרה הזיקה העמוקה לעם ישראל כולו... ומבחינה העליון של מדינת ישראל ושל איש ישראל ושל דורנו אנו, הוא קודם כל מבחן הנאמנות לקיבוץ גלויות.

1977 / 7 / 22 / י"ו

רציונאל

מדינת ישראל קולטת עלייה מרגע הקמתה ועד היום, ורק בשנה האחרונה, תוך כדי מלחמה, עלו לארץ כ-32,000 עולים חדשים שבמעשיהם ביטאו קיום נבואות נחמה: "הַנְּנִי מְבִיא אֹתְם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבְצְתִים מִיַּרְכְּתֵי אֶרֶץ... קָהָל גָּדוֹל יִשׁוּבוּ הִנֵּה" (ירמיהו ל"א ז). אך לצד השמחה והחשיבות של עלייה לארץ, תהליך העלייה מלווה באתגרים מורכבים עבור העולים, ועלינו לברר את חלקנו בקליטתם ושייכותם בחברה ובארץ, תוך חשיבה על הדרכים בהן התנועה נרתמת לשילוב עולים בחברה, ומשמעותן.

קליטת עלייה

16,287

משפחות עלו מרוסיה ב-2024, המדינה המובילה בכמויות העולים בשנה זו

337% עלייה של בהיקפי אנטישמיות בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שלפני המלחמה (2022)

1,800-כ אירועים אנטישמיים על רקע המלחמה

600 יותר מ-

תקריות אנטישמיות מאז השבעה באוקטובר

190,000-כ יהודים הקהילה היהודית בארגנטינה היא אחת מהקהילות היהודיות הגדולות ביותר בעולם ומונה

190,000-כ יהודים הקהילה היהודית בארגנטינה היא אחת מהקהילות היהודיות הגדולות ביותר בעולם ומונה

עיקרי דו"ח משרד התפוצות, אלכס נירנבורג, כאן, 31.1.24

רציונאל

תנועת בני עקיבא מתברכת במהלך השנים בצמיחה ובהתרחבות, תוך לקיחת אחריות על סוגיות לאומיות וחברתיות רבות בהצלחה גדולה ב"ה. עם זאת, עולה השאלה האם אנו מצליחים גם בנקודת הקצה, בחינוך היומיומי הפשוט?

בהתמקדות בסוגיית החינוך בתנועה בעת הזאת, נדון ביכולת שלנו להגיע עם הרוח הגדולה והתכנים השונים לכל חניך וחבר תוכנית ובכלים החינוכיים הנדרשים לכך, תוך דגש על החיבור המשמעותי הנדרש בין עולמות התוכן הגדולים לבין השטח.

« הרב משה צבי נריה

כל פחנך צריך שיהיו לו שתי אהבות ושלוש אמונות: אהבה לחניכיו ואהבה למקצוע.

אמונה בכוחותיו כפחנך,

אמונה בערכים שמבקש להקנות לחניכיו

ואמונה בחניכים כי יספגו את מה שמשקיע בהם.

לחנך דור

המטרה:

חינוך דור נאמן ומסור לתורתו, לעמו, לארצו החי על עבודתו ברוח התורה.

המטרה:

קשב, רשתות חברתיות ואנחנו

« הרב קוק, "שמונה קבצים"

העולם הרוחני בונה כל אחד ואחד לעצמו בקרבנו. כל תכונת ההקשבה אינה כי אם הכשרה לבנין הנצחי העצמי של היחיד, כל מרכז התורה הוא הפסוק של שמו הפרטי. זהו כל כובד הדין, כל עומק השאלה, כל איום האחריות, כל חיבוט הקבר. ויש אשר הקשבתו היא כל כך פפולשה, עד שאובד הוא את הריכוז העצמי, יודע הוא שמות רבים, רק את שמו שכח, ולא ידע. אז כי עמלו לריק הוא, ואין לו תקנה כי אם על ידי ערלת און כבירה, שמונעתו מכל הקשבה, ואחרי ההירוס הגדול הזה, החרשות, שהיא איבוד כללי, חרשו נותן לו דמי כולו, הוא שב ומתחדש בצורה חדשה, תתהפך כחמר חותם, ויתיצבו כמו לבוש.

רציונאל

עולם הרשתות החברתיות, התקשורת וההתפתחויות סביב הבינה המלאכותית מתקדמים בקצב מואץ ברמה העולמית. יחד עם הברכה הגדולה הטמונה בהתפתחויות הטכנולוגיות הללו אנו מודעים גם למורכבויות הטמונות בהפיכת הקשרים החברתיים לווירטואלים ולשאלות שמלוות בניית חברה שיודעת להתברך בטוב שיש לטכנולוגיה להציע ויחד עם זאת יודעת שהלבבות והעולמות הפנימיים הם גדולים ועמוקים מכל טכנולוגיה. עלינו לברר את הדרכים להעמקת המודעות לנושא הקשב והמדיה בתנועה ואת הדרכים לבניית קשר מיטבי של חברי התנועה עם עולם המדיה והמסכים.

95% השימוש בטיקטוק מטפס ל-54% בקרב האוכלוסייה הבוגרת, עם צמיחה משמעותית ביותר בקרב בני ה-18 עד 22, עם עלייה מ-71% משנת 2023 ל-80% בשנת 2024

20% מהאוכלוסייה ראו או חוו לעיתים קרובות ביטויי שנאה, גילויי אלימות או אימים שהופנו כלפי אנשים שפעילים במדיה החברתית

8.2% מהאוכלוסייה אינם משתמשים כלל באינטרנט

מנתוני איגוד האינטרנט הישראלי והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

רציונאל

תנועת בני עקיבא חורטת על דגלה את ערך התורה כיסוד מרכזי בדרכה החינוכית והאידיאולוגית ומעמידה את התורה במרכז עולמנו הרוחני והמעשי. עלינו לברר את הדרכים להגדלת עולם התורה בתנועה, חיזוק לימוד התורה וההלכה והעמקת החוסן האמוני בקרב חברי התנועה, תוך מחשבה על החיבור לנושא שישתקף גם בחיי היומיום בסניפים ובתוכניות השונות.

תורה

הבה נפיץ // הבה נאיר צבי נריה

הבה נפיץ את האור הגדול את אור התורה. ניסר מעלינו כל מכשול נקים בארצנו ישיבה. יבוא היום - יבין העם כי התורה היא חיינו. ילכו ללמוד תורה כולם והיא תאיר את דרכנו.

ישיבות נקים בכל מקום בעיר ובכפר, בעמק, בהר, בצפון, בדרום וגם בסוף המדבר. ישיבות נקים... ישיבות נקים...

לפני ארבע שנים נערך על ידי איגוד ישיבות ההסדר אירוע סיום ש"ס, שנלמד כולו ביום אחד. הרב דרוקמן כובד בלימוד המשנה הראשונה של מסכת ברכות אך לפני כן נשא נאום. "ראינו היום כאן באופן מוחשי קיום נס גדול", הוא פתח בהתרגשות. "דורנו מבורך בניסים, אבל ייתכן שזהו הנס הגדול ביותר. קיום הנס של 'כי לא תישכח מפי זרעו'. הקב"ה הבטיח שהתורה לא תישכח מישראל. יש פה ציבור צעיר, אבל גם המבוגרים אולי לא יודעים במידה מספקת איהו נס הוא זה. לפני כ-79 שנים יצא ספר על החינוך היהודי, והמחבר הקדיש פרק לישיבות. הוא חתם את הפרק במילים הבאות: 'הישיבות הן נחלת העבר. לא נשוב אליהן יותר'. הוא סתם את הגולל על הישיבות. רבותיי, שחור על גבי לבן! כמה סמלי הדבר שבאותה שנה קמה ישיבת בני עקיבא הראשונה בכפר הרא"ה. ואני חייב להגיד לכם, היה פה היום השופט צבי טל, מראשוני התלמידים בישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה. זה התחיל עם שלושה עשר תלמידים. המציאות הייתה הפוכה לחלוטין מהיום. היהודי שכתב את הספר הזה ראה את הטבע. הוא ראה שישנה דרך חדסטרית, חלילה, של עזיבת התורה ומצוותיה. הייתה דאגה גדולה מה יהיה, הכול הלך בכיוון ההפוך. אין עתיד. ומה מתברר? ישנו ריבוננו של עולם וישנו עם ישראל וישנה הבטחה 'כי לא תישכח מפי זרעו'. זאת עובדה. זאת מציאות. זה נס. זה נס. הרי כל האידיאות שאז קסמו לנוער - כולן פשטו את הרגל, ותורת ישראל פורחת. אינני יודע מתי למדו כל כך הרבה תורה כמו היום. אשרינו שזכינו לכך. אבל כל זה, רבותי, לא מספיק. התורה שהקדוש ברוך הוא נתן לנו, המלמד תורה לעמו ישראל, שבחר בנו מכל העמים, התורה הזאת נועדה לכלל ישראל כולו. ואנחנו רוצים ומאמינים שהתורה צריכה להיות נחלת עם ישראל. אז אני לא יודע שאתי תוכננה הפעם הבאה, אבל האולם הזה עם ישיבתי. צריך להכפיל ולשלוש, כדי שאור החיים יאיר בעם ישראל כולו. נכון, אנחנו מאושרים על מה שהיה פה היום. אנחנו שמחים ומודים על כל לימוד התורה האדיר שיש במדינת ישראל, אבל אנחנו מייחלים שאור התורה יאיר לכולם, בכל מקום, ושכל בניך יהיו לימודי ה'!"

1.1.23

רציונאל

המלחמה שפרצה בשמחת תורה תשפ"ד היא מלחמה בה כל הארץ חזית, וניכרת במיוחד הפגיעה בחבלי הארץ בצפון ובדרום על המעגלים השונים בהם. יחד עם זאת, אנו עדים לתקומה המחודשת של העם בנושאים רבים כל כך. מציאות זו טומנת בחובה קריאת "הננו" לחשיבה ודיון באחריותנו כחברי בני עקיבא על תקומת העם והארץ בכלל ובצפון ובדרום בכלל, ועל הירתמותנו למשימות חלוציות לאומיות בתחומי ההתיישבות והחברה.

« הרב חיים מאיר דרוקמן, "קמעא קמעא" »

שתי תמונות פנוגדות בתכלית תוך זמן קצר ביותר.

התמונה הראשונה: מיליונים מובלים לתאי הגזים, כצאן לטבח.

ותמונה שנייה: עם ישראל נלחם בעוז ובאמונה נגד רבים ממנו, ויכול להם...

אילו היו מוצאים בחפירות ארכיאולוגיות שתי תמונות פנוגדות מעין אלה, היו החוקרים אומרים בוודאי כי מאות או אלפי שנים חלפו בין שתיהן. מפיליונים נרדפים ונרמסים עד עפר, לגיבורים מנצחים בשדה הקרב בכל מלחמות ישראל. התהפכות כזו של המציאות תוך זמן קצר, אי אפשר שלא לראות ולהכיר שזה שייך לפלא תקופתנו. "שירו לה' שיר חדש, כי נפלאות עשה..."

זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, ראו כל אפסי ארץ

את ישועת אלוֹקינו" (תהילים צ"ח).

תקומה

הורה מחודשת (רב הלילה)

חַקֵּי אֵילָנִים

רַב הַלֵּילָה, רַב שִׁירָנוּ
הַבּוֹקֵעַ לְשִׁמִּים
שׁוֹבֵי הַיָּם הַיָּבֵשׁ
מְחַדָּשׁת שְׂבָעִתִּים

שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי וְנִסְבֵּ
כִּי דִרְכָּנוּ אֵין לָהּ סוֹף
כִּי עוֹד נִמְשָׁכֶת הַשְּׂרָשֶׁרֶת
כִּי לִבְנוֹ לֵב אָחָד
מְעוֹלָם וְעַדִּי עַד
כִּי עוֹד נִמְשָׁכֶת הַשְּׂרָשֶׁרֶת.

יּוֹם וְלַיְלָה, יּוֹם וּלְיָל
אֶת בּוֹעֶרֶת לִי בְּלֵב
לֶךְ כַּחֲתוּנֵינוּ עוֹד לֹא תָמוּ
הַיָּרֵחַ הַיָּרֵחַ, שִׁיר אֶל שִׁיר
בְּהַרְיָה אֹר מְאִיר
כִּי אֶלְפֵי דוֹר עָלְיָה קָמוּ

חַקֵּי אֵילָנִים
אֵילָנִים אֵילָנִים
לֵב

זהות יהודית

רציונאל

סוגיית הזהות היהודית ניצבת בליבת האתגרים בהם מתבררים עם ישראל ומדינת ישראל. המלחמה שפרצה בשמחת תורה תשפ"ד הגיעה מתוך משבר זהותי וערכי עמוק, אשר אחד מביטוייו היה במהלך תפילת יום הכיפורים, ימים ספורים לפני שפרצה המלחמה. עלינו לברר את הזהות היהודית של החברה והמדינה על היבטיה וביטוייה השונים, תוך דיון על תפקידה של התנועה בנושא, ברמה הרעיונית וברמה המעשית.

סתיו יהודי

מִלֵּיל אֵילָנִים אֵילָנִים אֵילָנִים יוֹנִי רֵבֵל

סתיו יהודי בארץ אבותי שולח בי רמזי אלול.	אז יתקע בשופרות לפתוח שערי שמיים. ופנים יהודיות מן הגולה באפרפר נוגה ירחפו לפני כסא אדון עולם. ובקשות ותחנונים וניצוצות הרבה בעומק עיניהן.
--	---

א.א. קובני

בשבוע הראשון להיותי בארץ עמדתי ליד הכותל המערבי. אמי ז"ל לא ציוותני דבר; שכן לא נפרדנו. עמדתי במרחק של פסיעה מהכותל, מן האבנים, והרגשתי שאיני שייך. הרגשתי שהנני נטוע בהוויה אחרת. לא פסעתי צעד נוסף, אך מישהו משך בשרוולי, ביקש שאצטרף למניין. חבשתי כובע, הצטרפתי למניין. אמרתי תפילת מנחה, והגעתי.

זהו דבר יהודי, היותר ייחודי שביהדות - להיות אחד במניין. לדעת כי התשעה זקוקים לעשירי, והאחד לתשעה. אפשר שזה הדבר המשמעותי ביותר שביהדות, ואין דבר יותר ייחודי ויהודי בתנועה זו בה חונכתי.

תפילתי תמיד להיות אחד מכולם, שמילותי הטובות תצטרפנה למלים שממלמל הציבור. גם הקרוב לתיבה, הוא העובר לפני התיבה - ולא יותר. אין משמעות לחיים אם הם לעצמם. רק בזיקתם אל ההווייה, אל המלים שבאו עדיך - ובאים מרחוק לקראתך, יש משמעות לעמידה.
א ח ד - אבל אחד בציבור.

רציונאל

בשנה שקדמה למלחמה עם ישראל עבר משבר קשה שהגיע לנקודות קריטיות בלכידות הלאומית, ובערב שמחת תורה תשפ"ד היינו עדים לפילוג ושיח קשה בין ציבורים ומגזרים שונים בעם. אולם עוצמת האחדות שהתגלתה עם פרוץ המלחמה הוכיחה כי "אנשים אחים אנחנו" והבהירה את משמעותה של האחדות כערך מפתח להמשך בניין הארץ ותקומתנו כאן. עלינו לבחון את תפקידנו כחברי בני עקיבא ביצירת חיבורים ובחיזוק הערכות ההדדית, תוך הטמעת האחדות למציאות היומיומית.

« "מאמרי הראיה", מסע המחנות »

דומה לנו שהננו מחולקים לשני מחנות. תמיד רגילים לצלצל אצלנו בשני שמות הפהיים את הקהל שלנו בכללו, והם 'חרדים' ו'חפשים'... ההבלטה של שני השמות הללו וההסכמה הדפיונית המקשרת את האישים הפרטיים - שכל אחד מהם יתאמר לומר: אני הנני מפחנה זה והשני אומר גם הוא: אני הנני מפחנה זה, וכל אחד ואחד פרוצה מעצדתו - הרי הוא סותם את הדרך של התיקון וההשתלמות פשני הצדדים... ועוד עיכוב שני, מה שהוא איננו קל פהראשון, כמו קיר ברזל עופד לפנינו בין פחנה לפחנה, וההארה הכללית מפקור האחדות האלוקית הקדושה המוכרחת להיות שורה על ישראל הגוי כולו, הרי היא מתעלמת מעניינו, והננו מפששים כעורים באפילה... והננו צריכים להחליט, כי כוח כפוס של הצעדה לטובה ישנו בכל המחנות ובכל אישי האומה, ובייחוד בכל אלה שהערך הכללי של ישראל ותקוותו יקרים להם באיזה מידה שהיא. נתודע איש אל אחיו בשם ישראל הכללי, לא בשם מפלגתי ומפחנתי. נדע, שיש לנו בכל פחנה הרבה מה לתקן והרבה מה לקבל פהאור והטוב זה מזה, ואז תופיע עלינו האורה העליונה הכללית אשר בה נושע תשועת עולמים, ותתקיים בנו התפילה המוקדשת קודש קדשים, שהננו עתידים להביעה בכל כך המית נפש, "ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם".

אֵילָנִים חַיִּים

נהגתי להגדיר אנשים שהם לא כמוני כשונים זורים ולעיתים כאלה שאפילו מסכנים את קיומי, במיוחד בשנה שקדמה לאסון שמחת תורה. האירוע שקרה לנו כמדינה וכעם ישראל והאירוע הקשה שקרה לנו משפחת חיים שינו את התודעה שלי מקצה לקצה. הסכמתי לצאת משבלונה שחייתי בה. הסכמתי לשחרר את כל תודעת הפילוג והשוני שחייתי איתה. הבנתי שאויבינו לא בודקים ולא מעניין אותם מה הנטייה הפוליטית שלנו, כמה שומרי מצוות אנחנו. מעניין אותם רק דבר אחד, שאנחנו יהודים שחיים במדינת ישראל, ומאותו יום השוני בנינו לא מעסיק ולא מעניין אותי.

עושים מקום

רציונאל

מזה תקופה ארוכה שעולמות החומר והכלים המשמשים אותנו בתנועה ניצבים בפני אתגרים של תחזוקה, שייכות ונראות. פעמים רבות נראה זאת במבנים וביערות שנותרים לאחר פעילותנו במצב שאינו משקף את אהבת הארץ והשמירה עליה, שהן חלק מהותי מערכי התורה והתנועה.

ננסה להבין את המהלך הערכי הדרוש בנושא זה, ברמה הרעיונית וברמה המעשית.

« בראשית ב, ט"ו »

"וייקח ה' א-להים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה"

« קהלת רבה פרשה ז' »

ראה את מעשה הא-להים כי מי יוכל לתקן את אשר עוותו, בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן ואמר לו: ראה מעשיי כמה נאים ומשובחים הן וכל מה שבראתי בשבילך בראתי, תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת אין מי שיתקן אחריך.

« הרב יעקב אריאל »

אין אפשרות לנתק בין זוהמת הרוח לזיהום האויר, בין אויר לאוירה, בין מוסר לאקולוגיה, בין השחתת הנפש להשחתת המשאבים, הא בהא תליא.